

WERELDWIJZER

MALEISIË

ROBERT VAN DEN DIJCK

INHOUD

Inleiding	9	<i>Sarawak</i>	42
Maleisië in een notendop	14	<i>Sabah</i>	45
ACHTERGRONDEN	15	Economie	45
Geografie	15	Hotels, restaurants en eetgelegenheden	46
Klimaat	19	Taal	47
West-Maleisië	19	Woordenlijst	47
Oost-Maleisië	20	Feestdagen in Maleisië, Singapore en Brunei	52
Flora en Fauna	20	Islamitische feesten	52
Geschiedenis	22	Chinese feestdagen	53
Prehistorie	22	Boeddhistische feesten	54
Sriwijaya en Majapahit	22	Hindoe feestdagen	54
Malakka	23	Christelijke feesten	55
Eerst de Portugezen, daarna de Nederlanders en ten slotte de Britten	24	Uw gedrag	55
Britse invloed breidt zich uit	24	PRAKTISCHE INFORMATIE	57
Singapore	25	Bagage	57
Indirect rule	26	Diplomatieke vertegenwoordiging	57
Geschiedenis van Sarawak	27	Douanebepalingen	57
Witte radja's	27	Elektriciteit	58
Interbellum	30	Foonen	58
Japanse bezetting	30	Geld	58
Opnieuw een deel van het British Empire	31	Hiv/aids	58
Weg naar de onafhankelijkheid	31	Kleding	59
Het ontstaan van het moderne Maleisië	32	Nog meer regels	59
Konfrontasi	33	Reisdocumenten	59
The emergency	34	Reizen per vliegtuig	59
Rassenrellen	35	Rijbewijs	59
Recente ontwikkelingen	36	Tijdsverschil	59
Bevolking en religie	37	Reisapotheek	59
Inwoners van Maleisië	37	Vaccinaties/malariapreventie/medicijnen	60
<i>Maleiers</i>	37	Water	60
Bersanding	39	BEZIENSWAARDIGHEDEN	61
<i>Chinezen</i>	39	West-Maleisië	61
<i>Indiërs</i>	40	Kuala Lumpur	61
Inwoners van Oost-Maleisië	42		

Geschiedenis	61	Vanuit Kuala Lumpur naar het zuiden	127
Het aanzicht van Kuala Lumpur	64	Negeri Sembilan	127
Winkelen	64	Seremban	128
<i>Jalan sehalala</i>	66	Port Dickson	129
Markten	68	Malakka	130
<i>Batik</i>	70	Malakka	130
Openbaar vervoer	72	Johor	137
<i>Het verhaal van de taxichauffeur</i>	72	Johor Bharu	137
Treinen en bussen naar elders in het land	74	Mersing	141
Waar kunnen we nog allemaal naartoe in Kuala Lumpur?	74	Pahang	143
Hill resorts	84	Kuantan	143
Genting Highlands	84	Cherating	144
Frazer's Hill	84	Pekan	145
Cameron Highlands	84	Tasik Cini	145
De westkust: vanuit Kuala Lumpur naar het noorden	87	Pulau Tioman	145
Selangor	87	Terengganu	149
Shah Alam	87	Rantau Abang	150
Putrajaya	87	Pulau Kapas	150
Batu Caves	89	Pulau Perhentian	152
Kuala Selangor	90	Kelantan	157
Vuurvliegjes van Kampung Kuantan	90	Kota Bharu	157
Port Klang	90	Brunei	163
Perak	91	Brunei in een notendop	163
Ipoh	93	Geografie	163
Kellie's Castle	97	Geschiedenis	165
Pulau Pangkor	98	British North Borneo Company	166
Kuala Kangsar	100	Brunei tijdens de Tweede Wereldoorlog en daarna	167
Taiping	100	Politiek	167
Penang	103	<i>Hoe word je persona non grata in Brunei?</i>	168
Georgetown	103	Bevolking	169
Buiten het centrum	108	Religie	169
<i>De gebroeders Sarkies</i>	110	Nationale feestdagen	169
Kedah	113	Taal	169
Omgeving van Alor Setar	113	Keuken(s)	169
Alor Setar	115	Uw gedrag	170
Kuala Kedah	118	Brunei en Muara	174
Langkawi	118	Bandar Seri Begawan	174
Perlis	123	Tutong	178
Kangar	125	Belait	179
		Temburong	179
		Oost-Maleisië	181
		Sarawak	181

Aankomst in Sarawak	184	Mandai Orchid Garden	226
Kuching	184	Jurong Birdpark	226
Sibu	190	Tiger Balm Garden	
<i>Tua Peh Kong Tempel</i>	191	(Haw Par Villa)	226
<i>Wat meer uitleg over</i>		Bukit Timah Nature	
<i>rumah panjang oftewel</i>		Reserve	226
<i>langhuizen</i>	194	Jungle Night Safari	227
Miri	196	Nationaal Museum	227
<i>Wat is ikat?</i>	197	Speelgoedmuseum	227
Van Miri naar Mulu via		Asian Civilisations	
Marudi	198	Museum	227
Sabah	201	Chinatown Heritage	
Kota Kinabalu	204	Center	227
Sandakan	208	Fort Canning	227
		Malay Heritage Centre	228
Singapore	211	Bukit Candu	228
Singapore in een notendop	211	Changi Chapel Museum	229
Geografie	211		
Geschiedenis	214	Nationale parken	239
Politiek	215	Take nothing but pictures,	
Bevolking	216	leave nothing but footprints	239
Religie	216	West-Maleisië	240
Drakenbootwedstrijden	217	Taman Negara	240
Nationale feestdag	217	Endau Rompin	242
Taal	217	Belum Rainforest	
Keuken	218	(Royal Belum State Park)	243
Uw gedrag	218	Oost-Maleisië	244
Bezienswaardigheden	218	Bako National Park	244
Orchard Road/		Niah National Park	245
Scotts Road	218	Gunung Mulu National	
Chinatown	219	Park	246
Little India	223	Het Mount Kinabalu	
Islamitische wijk	224	National Park	248
Plaatsen om te bekijken	224	Andere mogelijkheden	250
Sentosa Island	224		
Botanische tuinen	225	Over de auteur	250
Dierentuin	225	Register	251

OPGENOMEN KAARTEN

Ligging Maleisië en Singapore in Azië	10	Negeri Sembilan	126
Maleisië en Singapore, overzichtskaart	12-13	Malakka	130
Maleisië en Singapore, fysisch en nationale parken	16-17	Malakka, centrum	131
Kuala Lumpur	62-63	Johor	136
Metro Kuala Lumpur	73	Johor Bharu	138-139
Selangor	88	Pahang	142
Perak	92	Terengganu	148
Ipoh	94-95	Kelantan	156
Pulau Pangkor	98	Brunei	164
Penang	102	Bandar Seri Begawan	175
Georgetown	104-105	Sarawak	182-183
Kedah	114	Kuching	186-187
Langkawi	119	Sabah	202-203
Perlis	123	Kota Kinabalu	205
		Singapore, overzichtskaart	212-213
		Singapore, centrum	220-221
		Metro Singapore	233

Inleiding

Als u de intentie hebt om een tropisch land te bezoeken en u hebt nog niet zo heel veel reiservaring in de tropen, dan is Maleisië een aanrader. Voor mensen mét ervaring is het land trouwens ook een uitstekende bestemming. Maleisië is een voormalige Britse kolonie. Het is een goed ontwikkeld land. Zeer veel mensen spreken redelijk tot goed Engels. Het land wordt doorkruist door brede autosnelwegen (met tol), de bewegwijzering is uitstekend, de hotels zijn grandioos en voor iemand met euro's op zak zeer betaalbaar.

Gelukkig vinden steeds meer Nederlanders en Vlamingen de weg naar dit wonderschone deel van Zuidoost-Azië. Sommigen worden zelfs verliefd op het land en zijn inwoners. Anderen weten dan weer niet waar het ligt, maar als de ouderwetse benaming Malakka gebruikt wordt, dan gaat er bij de meesten wel een lichtje branden. Het is vreemd, maar toeristisch gezien bevindt Maleisië zich nog steeds in de schaduw van zijn buurlanden Indonesië en Thailand. Zelfs de kleine stadstaat Singapore geniet meer bekendheid. Volkomen onterecht. Maleisië heeft zeer veel te bieden. Het is een zeer welvarend land, met alle positieve kenmerken die daaraan verbonden zijn. Qua welvaart bevindt het land zich op de vierde plaats in Azië, na Japan, Taiwan en Singapore.

Maleisië heeft een heerlijk tropisch klimaat, is hoegenaamd malariavrij en bezit bruisende steden met prachtige gebouwen, de hoofdstad Kuala Lumpur voorop. Politiek en economisch is het een stabiel land. Het is een multiculturele samenleving waar Maleiers, Chinezen en Indiërs vreedzaam naast elkaar leven. Het land is behoorlijk goed georganiseerd. Het mooie nieuwe vliegveld van Kuala Lumpur ziet er niet alleen fantastisch uit, het werkt ook. Het openbaar vervoer zit goed in elkaar. Of u nu per vliegtuig wilt reizen, met de trein of met een langeafstandsbus, u vertrekt op tijd en u komt op tijd en heelhuids op de plaats van bestemming aan. Naast interessante steden heeft Maleisië prachtige natuurparken, waarvan Taman Negara het bekendste is, uitgestrekte witte stranden, unieke duikparadijzen en parels van eilanden. Dat alles omlijst met zeer goede hotels en resorts. Maleisische hotels bieden over het algemeen voor relatief weinig geld een zeer hoge kwaliteit.

De fijnproevers onder ons kunnen hun hart ophalen. Gegrilde, gebakken, gekookte en gestoomde vis- en vleesgerechten, knapperige groentes, geurige rijst en lekkere noedels, dit alles bereid door Maleisische, Chinese, Indiase, Thaise, Indonesische, Franse, Italiaanse en nog veel meer chefs. Allemaal staan ze voor u klaar. De hygiëne staat op een hoog peil dus u kunt overal eten zonder u zorgen te maken over uw gezondheid. Ook bij de eetstalletjes langs de kant van de weg.

Sportieve mensen kunnen aan jungletracking en/of bergbeklimmen doen, of whitewater rafting. Het is ook mogelijk om te gaan duiken of te gaan tennissen. Tegen betaling van een redelijke greenfee kunt u bij de meeste golfclubs, zonder lid te zijn, een balletje slaan.

LIGGING MALEISIË EN SINGAPORE IN AZIË

Last but not least: de bevolking. De meeste Maleisiërs, van welke etnische achtergrond dan ook, zijn buitengewoon vriendelijk, behulpzaam en gastvrij. Veel mensen spreken redelijk Engels, dus communicatieproblemen zijn er meestal niet. Van bedelaars en verkapte bedelaars is in dit welvarende land over het algemeen geen sprake. Natuurlijk zit er hier en daar de spreekwoordelijke rotte appel; en ja, in Kuala Lumpur, Georgetown en Johor Bharu rijden er tasjesdieven op brommers rond. Ook Maleisië is helaas niet het paradijs op aarde, al lijkt het er soms wel heel erg veel op.

Voor mensen met kinderen

Maleisië is een zeer kindvriendelijk land. De meeste inwoners, of het nu Maleiers, Indiërs of Chinezen zijn, houden oprecht van kinderen, in restaurants zijn er bijna overal kinderstoelen beschikbaar en menig hotel heeft één of meer vaste nannies (kindermeisjes) in dienst. Dus als ouders bijvoorbeeld eens lekker ongestoord willen tafelen zonder de kinderen, dan kan dat.

Taalgebruik

Over het algemeen probeer ik mij te houden aan het lokale taalgebruik. Zo zal een berg bijvoorbeeld meestal gunung genoemd worden. De lokale bewoners, de Malays zal ik meestal Maleiers noemen en de inheemse oerbewoners orang asli. Als men bijvoorbeeld een begrip als Penang Hill gaat vertalen naar de Penangheuvel dan komt dat nogal houderig over, dus voor een aantal plaatsen laat ik de oorspronkelijke Maleisische of Engelse benaming staan.

Ten slotte

Ik pretendeer niet dat dit boek geheel compleet en/of foutloos is. Wat ik beschrijf zijn mijn persoonlijke indrukken en ervaringen. Daarnaast krijg ik veel materiaal aangereikt door ter plaatse wonende familie, vrienden en kennissen. Ook mensen uit mijn Belgische en Nederlandse kennissenkring komen soms met nieuwe inlichtingen uit Maleisië terug en omdat ze weten dat mijn belangstelling voor dit land zeer groot is, stellen ze mij van hun ervaringen op de hoogte. Natuurlijk zijn er veel meer uitstekende hotels en restaurants dan in dit boek vermeld staan. Het wemelt er van de leuke marktjes en eetstalletjes, veel meer dan ik kan opschrijven. Ik zal best interessante musea, prachtige natuurgebieden of geweldige eilandjes gemist hebben. Reizen in Maleisië is en blijft, zowel voor u als voor mij, een prachtig avontuur. Desondanks hoop ik dat u nut zult hebben van dit boek.

MALEISIË IN EEN NOTENDOP

Officiële naam:	Malaysia
Politiek:	Constitutionele monarchie PCarlementaire democratie
Hoofdstad:	Kuala Lumpur
Regeringszetel:	Putra Jaya
Ligging:	In Zuidoost-Azië. Het Schiereiland (West-Maleisië) grenst in het noorden aan Thailand, in het zuiden aan Singapore en in het oosten (aan de andere zijde van de Straat Malakka) ligt het Indonesische eiland Sumatra.
Valuta:	Malaysian ringgit (RM)
Inwoners:	25.275.000 (juli 2008)
Bevolkingsdichtheid:	85 inwoners per km ²
Talen:	Officiële taal: Bahasa Malaysia. Daarnaast: Engels, Chinees (Kantonees, Mandarijns, Hokkien, Hakka, Teochow) Tamil, Punjabi, Thai.
Godsdiensten:	Islam, boeddhisme, christendom, hindoeïsme, confusianisme, taoïsme.
Klimaat:	Tropisch moessonklimaat.
Oppervlakte:	339.150 km ²
Totale kustlijn:	4675 km
Hoogste punt:	Gunung Kinabalu, 4100 meter
BNP:	Per hoofd van de bevolking USD 15.700
Inflatie:	5,8 %
Export:	Rubber, palmolie, elektronica, tin, hout, olie, gas, chemicaliën.
Belangrijkste handelspartners:	Verenigde Staten, Singapore, Japan, China, Thailand.
Economische groei:	5,5 %
Alfabetisering:	88,7 %

ACHTERGRONDEN

GEOGRAFIE

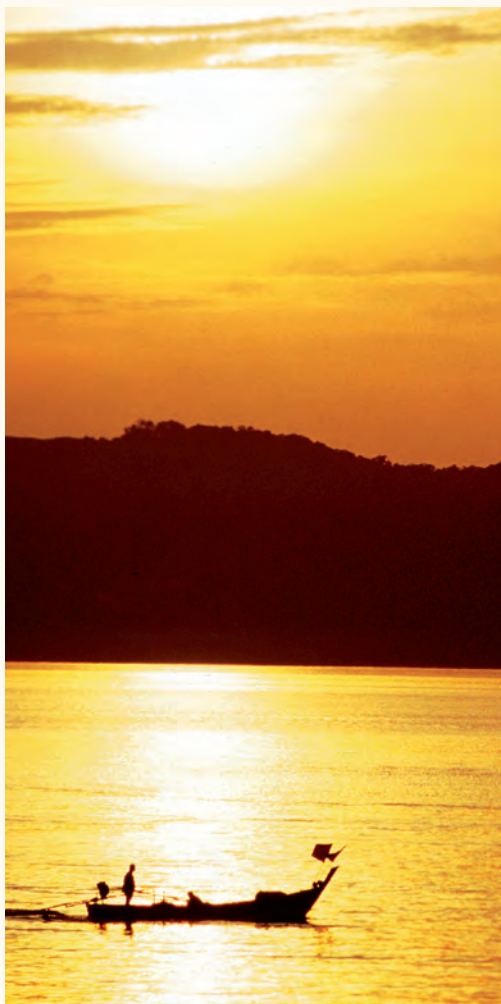
Maleisië is gelegen in de nabijheid van de evenaar, met een gemiddelde temperatuur op jaarbasis van 30 °C en een luchtvochtigheidsgehalte van 85 procent kan men Maleisië zeker beschouwen als een tropisch land. Het is gelegen in Zuidoost-Azië en kent van nature een weelderige begroeiing. Oorspronkelijk was het geheel bedekt met primaire wouden.

Het land bestaat uit twee delen:

West-Maleisië (ook the Peninsula – het Schiereiland – genoemd) en aan de andere zijde van de Zuidchinese Zee, zo'n 750 km verderop, bevindt zich **Oost-Maleisië**, gelegen in het noorden van Borneo. Het bestaat uit de deelstaten Sabah en Sarawak.

In het noorden grenst West-Maleisië aan Thailand, oostelijk bevindt zich het Indonesische eiland Sumatra, met daartussen de drukbevaren Straat Malakka en in de zuidpunt treffen we de beroemde stadstaat Singapore aan. Aan de oostzijde ligt de Zuidchinese Zee. Noord-Borneo grenst aan het Indonesische deel van het eiland, Kalimantan. Verder treffen we daar ook nog het onafhankelijke oliestaatje Brunei aan, gelegen in het oostelijke deel van Borneo.

The Peninsula beslaat ruwweg een oppervlakte van 132000 km². De afstand tussen de Thaise grens en Singapore is ongeveer 740 km. Over de gehele lengte van het schiereiland vormen bergen een soort van ruggengraat. Hier bevinden zich onder andere de Cameron Highlands,

0 100 200 km

— staatsgrens
— grens deelstaat

1. Taman Negara National Park
2. Endau Rompin National Park
3. Tanjung Datu National Park
4. Gunung Gading National Park
5. Kubah National Park
6. Bako National Park
7. Batang Ai National Park
8. Similajau National Park
9. Niah National Park, Niah grotten
10. Lambir Hill National Park
11. Logan Benut National Park

12. Gunung Mulu National Park
13. Crocker Range National Park
14. Pulau Tiga National Park
15. Kinabalu National Park
16. Turtle Islands National Park
17. Sepilok Forest Reserve & Orang Utan Sanctuary
18. Tabin Wildlife Reserve
19. Danum Valley Conservation Area
20. Tawau Hills National Park
21. Semporna Islands Park

de Genting Highlands en Fraser's Hill. Hoogtepunten in de letterlijke zin zijn Gunung Korbu (2182 m) in de buurt van Ipoh en Gunung Tahan (2187 m) gelegen in het Taman Negara National Park. Ten oosten en ten westen van deze bergketens bevinden zich vlakten, waar mensen zich vrij gemakkelijk konden vestigen.

De jungle wordt bevolkt door tal van dieren: een variatie aan apensoorten, enorme hagedissen, wilde olifanten, tijgers, wilde buffels, zwijnen, herten, tal van vogelsoorten... Maar ook insecten, zoals muggen, torren en mieren. Op de bodem van het bos wachten bloedzuigers geduldig op een slachtoffer. Verder treffen we slangen, kikkers, schorpioenen en vleermuizen aan. De lijst is nog lang niet compleet. Er is echter één geruststelling. U maakt zelden of nooit persoonlijk kennis met een van deze dieren, met uitzondering van de muggen en de bloedzuigers misschien.

Voor een deel is de oorspronkelijke vegetatie van West-Maleisië gekapt en vervangen door oliepalmen en rubberbomen. Veel van de wouden die de heuvels nog steeds bedekken zijn gebruiksbossen geworden, waar houtkapbedrijven om de zoveel tijd in beperkte mate mogen kappen, en moeten er dan weer zo'n jaar of dertig wegblijven. De nationale parken zijn de plaatsen waar de vegetatie nog min of meer in haar oorspronkelijke staat te bewonderen is. Het bekendste park is Taman Negara. Kaarsrechte bomen met enorme afmetingen groeien in de rich-

Mooi uitzicht op een theeplantage in de vroege ochtend, Cameron Highlands

ting van het licht. Op zo'n 100 m of meer boven de bodem bevindt zich het bladerdak (the canopy). Hier vinden in het oerwoud de meeste activiteiten plaats. Op de bomen groeien tal van planten. Sommige profiteren van hen (parasieten) en andere leven weliswaar op de bomen, maar voorzien in hun eigen voedsel (epifieten). Wij kennen een aantal wel als kamerplant, zoals de hertshoorn en verschillende soorten orchideeën. Voorts groeien er mossen en varens. De bomen worden op hun plaats gehouden door gigantische plankwortels. De bodem van het woud is bedekt met een dikke laag afgevalen bladeren. Hierop groeien verschillende palmsoorten en jonge boompjes die wachten op een kans om in de richting van het zonlicht te schieten zodra dat mogelijk is. Als de avond valt komen de nachtdieren tevoorschijn en breekt er een kakofonisch concert uit dat zal duren tot in de kleine uurtjes. Door de wildernis meanderen snelstromende rivieren die qua waterpeil enorm kunnen variëren. Tijdens de droge moesson zijn het rustige stroompjes maar een flinke tropische regenbui is voldoende om het geheel te doen veranderen in een woeste, kolkende stroom.

KLIMAAT

West-Maleisië

Maleisië is een tropisch land, heet en vochtig. De gemiddelde dagtemperatuur in Kuala Lumpur ligt gedurende het hele jaar rond de 30 °C, met een luchtvochtigheidsgehalte van 90%. 's Nachts is het meestal 20 tot 22 °C. Bij het verlaten van het vliegtuig, wordt men onmiddellijk door deze atmosfeer omsloten. Maar het went snel. Mocht de hitte na enige tijd toch te veel worden, dan kunt u altijd verkoeling zoeken in bijvoorbeeld de Cameron Highlands waar de dagtemperatuur tussen de 23 en de 25 °C ligt. 's Nachts kan het er afkoelen tot zo'n 15 °C. Indien u kou wilt lijden in de tropen dan is ook dat mogelijk. In het nationaal park Taman Negara bevindt zich de Gunung Tahan, de hoogste berg in dit gebied. Daar kan het flink koud zijn.

Hoe zit het dan met regen? Dit zullen rechtgeaarde Belgen en Nederlanders zich beslist afvragen. Men kent twee seizoenen: de droge moesson en de natte moesson. Voor wat het schiereiland betreft: als de wind uit het noordoosten waait, brengt deze veel regen. Aan de oostkust van het schiereiland wordt deze nattigheid gecombineerd met flinke stormen. Het natte seizoen begint in november en duurt tot eind april. Omdat er zoveel regen valt is er soms sprake van overstromingen ('banjir'). De stormen aan de oostkust zijn zo hevig, dat het scheepsverkeer naar de prachtige eilanden daar zo goed als volledig stil ligt. Aan de westkust is de zuidwestmoesson dankzij de beschermende invloed van Sumatra veel minder heftig. Veel regen valt er meestal in de maanden april, mei en september, oktober. Tijdens een tropische regenbui valt het water letterlijk met bakken uit de lucht. Zelfs een paraplu biedt geen soelaas. De enige oplossing is schuilen tot de bui over is. Gelukkig duurt dat meestal niet lang.

Oost-Maleisië

Dit deel van Maleisië is qua oppervlakte aanzienlijk groter dan West-Maleisië, namelijk 198.068 km². Afhankelijk van waar u zich bevindt varieert de temperatuur overdag tussen de 22 en de 32 ° C. 's Nachts kan het op sommige plaatsen flink afkoelen. In Sarawak waait de natte moesson tussen oktober en februari. In het noorden van de deelstaat Sabah begint het natte seizoen in de maand juni en eindigt in de maand november. In het zuiden (onder andere Sandakan) beginnen de regens in oktober en duren voort tot eind februari. Op de top van de hoogste berg van Zuidoost-Azië, de Gunung Kinabalu, is de temperatuur niet mis. Hoe hoger u komt, hoe kouder. 's Nachts kunnen de temperaturen zelfs zakken tot onder nul. Met uitzondering van de weersomstandigheden aan de oostkust van het Maleisische schiereiland, heb ik mij persoonlijk nooit veel aangetrokken van de verschillende seizoenen. Meestal duurt een regenbui nooit echt lang en na zo'n bui is de omgeving lekker koel. De temperatuur blijft, zeker voor Noord-Europeanen, aangenaam.

FLORA EN FAUNA

Zoals bekend was geheel Maleisië oorspronkelijk bedekt met primaire wouden. Veel gebieden zijn op een of andere manier in cultuur gebracht. Hoewel er tal van dieren leven in de jungle, zult u slechts zelden een dier te zien krijgen. Ook al omdat veel zich afspeelt in het gebladerte, dat zich op zo'n honderd tot hondervijftig meter boven de bodem bevindt. De langstaart-makaken komen bijna overal voor, zelfs op sommige plaatsen in de stad en zeer vaak op heilige plaatsen, zoals bijvoorbeeld de hindoetempel in de Batu Caves nabij Kuala Lumpur. Deze dieren, vooral de mannetjes, kunnen agressief zijn. Vaak zijn het ook dragers van rabiës (hondsdolheid) dus als u gebeten wordt, ga dan zo snel mogelijk naar een dokter voor een behandeling. Orang-oetangs, een zwaar bedreigde diersoort, kunt u vooral bekijken in de verschillende opvangcentra. Wilde zwijnen schijnen te weten dat de islamitische inwoners van Maleisië hen niet mogen opeten en ze laten zich in de nationale parken dan ook regelmatig zien. Op de Mount Kinabalu komt de kinabalurat voor, een sympathiek ver familielid van onze rat. Dankzij het afval dat de toeristen achterlaten kunnen zij een gerieflijk leven leiden. Met enige moeite kunt u nabij Kuching in het Bako National Park neusapen gaan bekijken. De lokale bevolking noemt hen orang Belanda (Hollanders). Zilveraapjes op hun beurt, bekijken de menselijke soort vanuit de bomen en struiken, half verscholen achter het gebladerte. In het Gunung Mulu Park (nabij Miri) is het mogelijk om tegen het vallen van de avond vele tienduizenden vleermuizen te zien uitvliegen, voor hun nachtelijke jacht op insecten. Ook de vele kleurrijke vlinders die Maleisië rijk is, zult u op tal van plaatsen kunnen waarnemen. Maar een tijger, een wurgslang, een olifant, een wilde buffel, een langzame lori, een zeeschildpad of een dwerghert (kancil) krijgt u hoogst zelden

Neusaap met jong

of waarschijnlijk nooit te zien. In sommige gevallen maar goed ook. Een tijger ziet er geen been in om mensen te verorberen en een wilde olifant lijkt in geen enkel opzicht op de goedaardige lobbies die wij in de dierentuin of het circus een suikerklontje voeren.

Flora daarentegen kunt u alom bewonderen, als u onderweg bent met auto, bus of trein maar ook en vooral in de nationale parken. U ziet prachtige, majestueuze bomen, 100 tot 150 meter hoog, met kaarsrechte stammen, steunend op plankwortels. U kunt genieten van de geluiden in het oerwoud. U waant zich in een ouderwetse Tarzanfilm. Wilde orchideeën, diverse palmen, bekerplanten, sommige zo groot als een bierpul, reuzenvarens en in Sabah en Sarawak als u geluk heeft de rafflesia, 's werelds grootste bloem, die overigens niet lekker ruikt, integendeel. Dat valt allemaal te bekijken! De rafflesia komt trouwens ook voor in de wouden gelegen aan de grens met Thailand (Belum).

Dwerghert

Rafflesia

GESCHIEDENIS

Het huidige Maleisië is, zoals zoveel jonge staten, het resultaat van een koloniaal verleden. Als we teruggaan in de tijd dan zien we dat er ooit rijken hebben bestaan die zowel delen van hedendaags West-Maleisië als delen van het huidige Indonesië omvatten. De huidige grenzen tussen Maleisië en Indonesië zijn het resultaat van in het verleden gesloten verdragen tussen de Britten en de Nederlanders. Soekarno had destijds niet geheel ongelijk met zijn Indonesia Raya-gedachte, namelijk alle Maleisprekende volkeren binnen één land.

Prehistorie

Men schat dat het zo'n 10.000 jaar geleden is dat er voor het eerst sprake was van menselijk leven op het Maleisische schiereiland. De mensen woonden in grotten in de bergen. Vermoedelijk waren het de voorouders van de negrito's, een van de orang asli stammen.

Rond 2500 voor Chr. kregen deze gezelschap van de zogenaamde proto-Maleiers, die hoogstwaarschijnlijk afkomstig zijn uit het zuiden van China en via het hedendaagse Birma en Thailand kwamen afzakken naar het gebied dat we nu kennen als West-Maleisië. Rond 300 voor Chr. verschijnen de voorouders van de hedendaagse Maleiers op het toneel, de deuterio-Maleiers. De negrito's en de proto-Maleiers, nu bekend onder de verzamelnaam orang asli (de oorspronkelijke mensen), werden verdrongen naar minder gunstig gelegen gebieden. De Maleiers vestigden zich in de vlakten aan de kusten, bij voorkeur langs riviermondingen, en leefden van landbouw en visserij.

In de eerste eeuw na Chr. hadden de Maleiers aan de westkust regelmatig contacten met handelaren afkomstig uit India en later ook met Arabieren. Maar zo'n tweehonderd jaar eerder hadden de bewoners van de oostkust al Chinese handelaren op bezoek gehad.

Sriwijaya en Majapahit

In de 4^e eeuw na Chr. deden het hindoeïsme en het boeddhisme hun intrede. Kleine koninkrijken naar Indiaas model werden gevormd. Een en ander ging vergezeld van sterke culturele invloeden zoals de invoering van het kastenstelsel en het gebruik van het Sanskriet. De invloed van de mythische sagen en legenden uit de Ramayana en de Mahabharata zijn, ondanks de aanwezigheid van de islam, tot op heden zichtbaar. Van de talrijke koninkrijken zijn er twee die in het oog springen: Sriwijaya en Majapahit. Sriwijaya ontstond in de 7^e eeuw, ontwikkelde zich tot een sterke zeemacht en had onder andere een stevige greep op het handelsverkeer in de Straat Malakka. Een groot deel van het Maleisisch schiereiland viel onder dit koninkrijk. Sriwijaya was een belangrijke boeddhistische natie. Halverwege de 13^e eeuw kwam er een einde aan dit rijk. Rond dezelfde tijd werd het hindoerijk Majapahit gesticht. Dit koninkrijk, met Java als basis, heerste over bijna geheel Zuidoost-Azië. Aan het eind van de 14^e eeuw begon het verval van Majapahit.

Malakka

De eerste sultan van Malakka was afkomstig uit Palembang op Sumatra. Hij was een prins op de vlucht voor de legers van Majapahit, die het rijk Sriwijaya aanvielen. Parameswara zocht een veilige plaats op het Maleisisch schiereiland en trachtte zich met zijn volgelingen te vestigen op het eiland Tumasek (nu Singapore). Omdat hij als zeerover hun handelsschepen aanviel, werd hij door de Thais verjaagd. Omstreeks 1400 besloot hij zich uiteindelijk te vestigen in een klein vissersdorp, dat we nu kennen onder de naam Malakka. De plaats was zeer gunstig gesitueerd en ontwikkelde zich spoedig tot een opslaghaven van de eerste orde. Het nieuwe sultanaat werd erkend door het Chinese keizerrijk en met de steun van zo'n machtige bondgenoot durfden concurrenten de stad niet aan te vallen. Als de winden uit het oosten waaiden, brachten ze de Chinese jonken met hun handelsgoederen naar Malakka en voerden ze de Indiase handelaren terug naar hun vaderland, hun schepen beladen met Chinese en Zuidoost-Aziatische producten. Als de winden van de westmoesson waaiden gebeurde het omgekeerde. Chinese jonken voeren terug naar China, beladen met lokale producten en uiteraard goederen uit India, terwijl de Indiase zeelieden de tocht in de richting van Malakka ondernamen. Ook toen al was de Straat Malakka een van de drukst bevaren handelsroutes van Zuidoost-Azië. In de tijd dat Malakka tot stand kwam, vond er tevens een snelle uitbreiding plaats van de islam. Ook Parameswara bekeerde zich tot deze religie en nam de naam Iskandar Shah aan. Veel van zijn onderdanen volgden hem. In het begin van de 16^e eeuw had Malakka naar schatting 50.000 inwoners.

Traditionele Chinese jonk